

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, MATEMATICĂ,
ELEM. DE PED. ȘC., METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNE / COM. ÎN LB.
RROMANI MATERNĂ / LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB. ROMÂNĂ /
MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (15 puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanes so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

E ivendesqe šukarimata

Sar khere kaθar i škòla me zav,
Dikhav sar o iv učharavel o gav.
O gav xurăvel pes parne gadenča
Thaj le čhavenqe lošalimatenča.

E čhavorre andar iv kamen
Ivesqe manuša te keren.
La saniača p-o plajn te zan,
So šukar khelen pen thaj asan!

E gavesqe droma si paxojsarde,
Tha` e khera andre si tatărde.
And-e bova i jag šukar phabol,
I daj avel thaj le čhavenqe mothol:

- Aven, te tatăren tumare vasta,
Te drabaras paramičienqe lila!
Te xan kovlo manro thaj tati zumi,
Save kerdās len tumari māmī!
(palal o Jonel Kordovān)

1. Arakhen e antonimură vaš e alava: <i>andre, kovlo</i> !	2 pùntură
2. Xramosaren o definìto thaj o bidefinìto artíkulo vaš e avutne substantivură ka-o jekhipen thaj ka-o butipen: <i>kher, gav, daj</i> !	3 pùntură
3. Nakhaven i kernavni/ o vërbo „anel” ka-o avutno vaxt e indikativone modosqo.	6 pùntură
4. Ambolden and-i rumunikani čhib i anglutni/ jekhto stròfa andar i poezia dini maj opre!	4 pùntură

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (15 puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

18 aprilie 1933

Liniște! Pace! Te-ai putea crede la țară. Cer frumos de primăvară, câteva pete albe la dreapta, vapoaroase, așezate acolo ca pentru a întări azuriul pal al cerului. Și apoi iarba! Oh, această iarba ce dă colț, care nu seamănă cu iarba verii, e mai strălucitoare, mai proaspătă în pura sa frăgezime și, mai cu seamă, pomii, pomii în floare, îmbălsămând aerul de jur împrejur! Toate acestea dau inimii mele un mic fior de fericire, mă regăsesc veselă și fericită și-mi vine să cânt, nu mă pot stăpâni să nu cânt ce-mi trece prin cap, frânturi de cântece, totul e frumos în incoerența sa, continui să-mi urmez frumosul meu vis ireal. Aș vrea să fiu singură într-un ținut sălbatic, verde și frumos, aș vrea să rămân întinsă în iarba, cu ochii ținuiți la cerul albastru. De ce să nu-mi pot realiza visul? [...]

(Jeni Acterian, Jurnalul unei fete greu de mulțumit)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Scrieți două cuvinte care aparțin familiei lexicale a substantivului *floare*. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în secvența următoare: *Toate acestea dau inimii mele un mic fior de fericire....* **2 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care adjectivul **albastru** să aibă funcția sintactică de nume predicativ. **2 puncte**
4. Transcrieți o propoziție subordonată din enunțul următor: *Aș vrea să fiu singură într-un ținut sălbatic, verde și frumos, aș vrea să rămân întinsă în iarbă, cu ochii ținându-și la cerul albastru.* **1 punct**
5. Elaborați un text de minimum 50 de cuvinte, în care să prezentați mesajul unei *poezii despre copilărie*, aparținând genului liric, inclusă în programa de concurs. **8 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- indicarea a două trăsături ale genului liric, existente într-una dintre *poeziile despre copilărie* incluse în programa de concurs;
- prezentarea detaliată a uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera literară aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul operei literare selectate, ținând cont de tema acesteia.

Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **6 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare, abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate, încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Matematică (15 puncte)

1. Ada, Bogdan și Codrin au împreună 450 de lei, iar Bogdan are jumătate din suma pe care o au împreună Ada și Codrin.
 - a) Folosind metoda figurativă/grafică, determinați suma de bani pe care o are Bogdan.
 - b) Știind că suma de bani a Adei este cu 100 de lei mai mică decât suma de bani a lui Codrin, determinați suma de bani pe care o are Codrin.**6 puncte**
2. În tabelul de mai jos sunt înregistrate notele obținute de elevii clasei a cincea la un test.

Nota	5	6	7	8	9	10
Nr. de elevi	2	4	4	6	6	3

Utilizând informațiile din tabel, calculați media notelor obținute de elevii clasei la testul susținut.

3 puncte

3. Se consideră pătratul $ABCD$, cu $AB = 6$ cm, iar punctele M și N sunt situate pe diagonala AC , astfel încât $AM = MN = NC$.

a) Calculați aria triunghiului DMN .

b) Calculați $\frac{A_{\triangle DMN}}{A_{ABCD}}$.

6 puncte

B. Elemente de pedagogie școlară (15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *tipologia itemilor de evaluare utilizați în activitățile din învățământul primar*. În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- a) definirea conceptului de *item*;
- b) *clasificarea itemilor* utilizați în activitățile din învățământul primar după criteriul gradului de obiectivitate în corectare și notare;
- c) prezentarea caracteristicilor a opt tipuri de itemi;
- d) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate;
- e) organizarea redactării textului;
- f) încadrarea textului în limita de spațiu precizată.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii materne/comunicării în limba maternă în învățământul primar (10 puncte)

Keren jekh **butăqi fiša** savi šaj te utilizisaren/ labăren la ka-e klasaço kotor **E alava kaj si len mamujutno sënso thaj e alava kaj si len sajekh sënso, and-e rromane čhibăqi òra, k-i štaro klăsa!** And-i kadaja butăqi fiša trebal te avel tumen 5 mangimata/ klasaçe bută. **10 pùnkturnă**

E pùnkturnă avena dine kadjal:

- a) Kana respektisaren le mangimatenço gin: 5 klasaçe bută; **1x5=5 pùnkturnă**
b) Kana le mangimaten si len jekh zantrikano/ štincifiko koncinùto/ ander; **2 pùnkturnă**
c) Kana tumaro xramosaripen si lačo: na si kerde gramatikălo, leksikălo vi puntuaciaçe doša. **2 pùnkturnă**
d) Kana avela tumen jekh šukar vi ordonisardo xramosaripen. **1 pùnkto**

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română pentru școlile cu predare în limba rromani - clasa a II-a* (OMEN nr. 5003/2014):

<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
4.1. Participarea la proiecte de grup / la nivelul clasei/individuale în care elaborează, cu sprijin, scurte mesaje scrise	- <i>exerciții de încadrare corectă în spațiul grafic a literelor, a cuvintelor, a propozițiilor, a titlului și a alineatelor unui scurt text</i> - <i>exerciții de apreciere corectă a spațiului dintre cuvinte</i> - <i>exerciții de ordonare corectă a cuvintelor într-o propoziție</i> - <i>alcătuire de enunțuri pe baza cuvintelor noi</i> - <i>alcătuire de enunțuri și scurte mesaje pe baza unui suport vizual</i>

Conținuturi:

Ortografia. Scrierea propozițiilor enunțiative, interogative și exclamative

Punctuația. Punctul. Semnul întrebării. Semnul exclamării. Virgula. Linia de dialog

Organizarea textului scris. Scrierea pe liniatură tip II

Așezarea textului în pagina caietului: plasarea titlului, a autorului, folosirea alineatelor, respectarea spațiului dintre cuvinte.

Alcătuirea de enunțuri și scurte texte scrise (3-5 enunțuri, de maxim 30 de cuvinte) pe baza unui suport vizual sau pe baza unui șir de întrebări

Explicați formarea/dezvoltarea competenței specifice 4.1. din secvența dată prin diverse *modalități de integrare a mijloacelor de învățământ*, având în vedere:

- a) enumerarea a două mijloace de învățământ utilizate în lecțiile de comunicare în limba română; **2 puncte**
b) enumerarea a două avantaje ale integrării mijloacelor de învățământ în lecțiile de comunicare în limba română; **2 puncte**
c) menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date prin integrarea mijloacelor de învățământ; **2 puncte**
d) explicarea modului de formare / dezvoltare a competenței specifice date, prin integrarea mijloacelor didactice, prin activitatea de învățare aleasă. **4 puncte**

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică - clasa a III-a* (OMEN nr. 5003/2014):

<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
4.2. Operarea cu unități de măsură standardizate, fără transformări	- efectuarea unor calcule folosind unități de măsură pentru lungime, masă, capacitate (volum), unități monetare - rezolvarea de probleme practice în care intervin unități de măsură standard - operarea cu unități de măsură în efectuarea de activități practice/experimentale

Conținuturi:

Unități și instrumente de măsură. Operații cu unități de măsură (fără transformări)

Unități de măsură pentru lungime

Unități de măsură pentru volumul lichidelor

Unități de măsură pentru masă

Unități de măsură pentru timp

Unități de măsură monetare

- a)** Menționați o abordare intradisciplinară și o abordare interdisciplinară care pot fi utilizate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **4 puncte**
- b)** Detaliați o secvență din proiectarea unui demers didactic pentru formarea / dezvoltarea competenței specifice date prin una din abordările menționate la punctul a). **6 puncte**